

EMOCIÓN, COMPROMISO E BENESTAR EN ESTUDANTES DE EDUCACIÓN INFANTIL

ÁLVAREZ PRESA, NEREA; RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, BORJA; MEMBIELA IGLESIA, PEDRO

*Facultade de Ciencias da Educación de Ourense.
Universidade de Vigo*

INTRODUCCIÓN

Os estudantes poden estar orgullosos de boas notas, preocuparse por non comprender o material do curso, enfadarse cun profesor que os trata inxustamente ou sentirse aburridos cando tratan un tema que non lles interesa.

A motivación, a aprendizaxe, o rendemento e a saúde e benestar están moi relacionadas cos emocións dos estudantes (Pekrun, 2006).

Pretendíase saber como as emocións poden verse afectadas polas crenzas de compromiso emocional e benestar.

Coñecer patróns ou regularidades nas emocións e a influencia que poden ter nos estudantes de educación infantil.

FUNDAMENTACIÓN

Hai unha relativa escaseza de investigacións dispoñibles sobre as emocións dos estudantes ao comezo da escolarización (Lichtenfeld et al., 2012).

As emocións teñen un grande impacto na motivación, aprendizaxe e rendemento dos estudantes, así como na súa saúde e benestar (Pekrun, 2006).

As emocións activadoras positivas (por exemplo, disfrute) poden promover a elaboración, o uso de estratexias metacognitivas, o pensamento crítico e probablemente facilitar resultados positivos xerais (Pekrun e Linnenbrink-Garcia, 2012).

As emocións activadoras negativas (por exemplo, ansiedade) poden fortalecer a motivación extrínseca cando as expectativas xerais de aprendizaxe son positivas (Pekrun, Goetz, Tute e Perry, 2002).

As emocións negativas da desactivación (por exemplo, o aburrimiento) poden diminuír a motivación e levar a un procesamento cognitivo superficial e resultados de logros máis baixos (Pekrun e Linnenbrink-Garcia, 2012).

METODOLOXÍA

A investigación realizouse con 136 estudantes de cinco centros de educación infantil de 5 anos, 64 nenas e 72 nenos.

Centrouse nas percepcións de dimensións relacionadas coa relación coa aprendizaxe:

- emocións (aburrimento, ansiedade, desfrute).
- compromiso emocional.
- benestar (autoestima, relación coa familia, relación cos amigos, funcionamento na escola).

RESULTADOS

1) Hai correlacións significativas (ver Táboa 1), entre emocións e dimensións de compromiso e benestar.

2) Destacan as correlacións das dimensións do benestar (autoestima, relación coa familia, relación cos amigos, funcionamento diario na escola), positivas con desfrute e negativas con aburrimento e ansiedade.

Táboa 1.- Correlacións significativas das emocións con outras dimensións, en vermello $\geq 0,2$ ($r \geq .176$, significativo a $p < .05$ $N=136$).

00 Correlacións	31 Aburrimento	32 Ansiedade	33 Desfrute
01 Centro	0,069	0,202	0,033
02 Aula	0,069	0,202	0,033
05 Xénero	0,165	-0,126	-0,087
06 Idade	0,107	-0,013	-0,048
41 Compromiso emocional	-0,135	-0,155	0,165
53 Auto-estima	-0,100	-0,215	0,230
54 Relación con a familia	-0,125	-0,031	0,226
55 Relación con amigos/as	-0,186	-0,097	0,121
56 Funcionamento diario na escola	-0,283	-0,189	0,211

A MODO DE CONCLUSIÓN

Os nosos resultados confirman investigacións anteriores, xa que as emocións teñen un impacto importante no benestar dos estudantes (Pekrun, 2006). Neste sentido, certas variables protexen contra as emocións negativas (aburrimento, ansiedade) ou promoven a emoción positiva desfrute. Destacan aquelas dimensións que teñen un efecto combinado, como a autoestima cun dobre efecto, reducindo a ansiedade e favorecendo o desfrute, e especialmente o funcionamento diario da escola cun triple efecto, reducindo o aburrimento e a ansiedade e promovendo o desfrute.

Parece moi importante investigar as emocións e implementar intervencións destinadas a mellorar as emocións dos alumnos nos primeiros anos de escola (Lichtenfeld et al., 2012). Os determinantes do benestar tamén deben investigarse detidamente (Petersen-Ewert, 2011)

Hai relacións significativas de emocións coas variables estudadas de compromiso e benestar, tanto para a emoción positiva desfrute como para as emocións negativas aburrimiento e ansiedade.

REFERENCIAS

- Lichtenfeld, S., Murayama, K., Pekrun, R., Reiss, K. y Stupnisky, R. (2012). Measuring students' emotions in the early years: The Achievement Emotions Questionnaire-Elementary School (AEQ-ES). *Learning and Individual Differences*, 22, 190-201.
- Pekrun, R. (2006). The control-value theory of achievement emotions: Assumptions, corollaries, and implications for educational research and practice. *Educational Psychology Review*, 18, 315-341.
- Pekrun, R., Goetz, T., Titz, W., & Perry, R. P. (2002). Academic emotions in students' self-regulated learning and achievement: A program of qualitative and quantitative research. *Educational Psychologist*, 37, 91-106.
- Pekrun, R., & Linnenbrink-Garcia, L. (2012). Academic emotions and student engagement. In S. L. Christensen, A. L. Reschley, & C. Wylie (Eds.), *Handbook of research on student engagement* (pp. 259-282). New York, NY: Springer.
- Petersen-Ewert C, Erhart M, Ravens-Sieberer U. (2011). Assessing health-related quality of life in European children and adolescents. *Neuroscience & Biobehavioral Reviews* 35(8), 1752-1756.